

- Ontwerp-beschikking Ontgrondingenwet -

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 26 september 2018 een aanvraag om een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet ontvangen van Staatsbosbeheer te Tilburg.

De aanvraag betreft natuurherstel Merkske te Baarle-Nassau, kadastraal bekend gemeente Baarle-Nassau, sectie P nummers 398, 441 en 442 gedeeltelijk.

De aanvraag is geregistreerd onder registratienummer Z. 109569/ D.433478.

I. Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant

- Gezien de aanvraag van Staatsbosbeheer te Tilburg, van 26 september 2018;
- Gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning;
- Gelet op de Ontgrondingenwet en de Verordening Ontgrondingen provincie Noord-Brabant 2008;
- En gelet op de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

BESLUITEN:

1. aan Staatsbosbeheer te Tilburg vergunning te verlenen voor natuurherstel Merkske te Baarle-Nassau, kadastraal bekend gemeente Baarle-Nassau, sectie P nummers 398, 441 en 442 gedeeltelijk, zoals weergegeven op de tekening op blz 5 van de vormvrije mer;
2. dat aan de onder 1 bedoelde vergunning voorschriften worden verbonden die zijn opgenomen in paragraaf "II Voorschriften";
3. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uit maken van deze vergunning:
 - Aanvraagformulier ontgrondingsvergunning (bijlage 1);
 - Besluit vormvrije m.e.r.;
 - Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.;
 - Beoordelingstabel Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.;
 - Ontgrondingslocaties en actuele hoogtemeting;
 - Dwarsprofielen afgraving gronden Siemons-Merkske;
 - Overzichtskaart locatie maatregelenkaart tbv Ontgrondingsvergunning.

4. dat de geldigheid van de onder 1 bedoelde vergunning eindigt op de dag waarop de opleveringsverklaring als bedoeld in voorschrift 6.1 is afgegeven.

Eindhoven, 2-4-2019

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

A.M.J. Leermakers- v. Heijst, Afdelingsmanager
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

II. Voorschriften

De ontgroning dient uitgevoerd te worden met inachtneming van de volgende voorschriften:

1. Termijnen ontgroning en oplevering

- 1.1. De ontgrondingswerkzaamheden dienen voor 31 december 2019 te zijn beëindigd;
- 1.2. De ontgrondingswerkzaamheden en inrichtingsverplichtingen dienen voor 31 december 2019 te zijn voltooid.

2. Start- en eindmelding werkzaamheden

- 2.1. Vergunninghouder dient uiterlijk 5 werkdagen week vóór **aanvang** van de ontgrondingswerkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier “melding start/einde ontgroning”. Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen;
- 2.2. Vergunninghouder dient binnen 10 werkdagen ná **beëindiging** van de ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier “melding start/einde ontgroning”. Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen.

3. Technische uitvoering

- 3.1. De ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd tot maximale diepten en onder minimale taluds worden ontgraven, overeenkomstig is aangegeven op de volgende, bij de aanvraag gevoegde tekeningen:
 - a. Ontgrondingslocaties en actuele hoogtemeting;
 - b. Dwarsprofielen afgraving Gronden Siemons-Merkske;
 - c. Overzichtskaart locatie maatregelenkaart tbv Ontgrondingsvergunning.

4. Monitoring gewonnen hoeveelheden

- 4.1. Vergunninghouder dient jaarlijks vóór 1 april opgave te doen van:
 - a. de in het voorafgaande jaar gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlakedelfstoffen en
 - b. de nog resterende te winnen voorraden (peildatum 1 januari).Deze gegevens dienen te worden verstuurd aan de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier “opgave gewonnen oppervlakedelfstoffen en voorraden”. Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen;
- 4.2. Binnen één maand na de definitieve beëindiging van de ontgrondingswerkzaamheden dient opgave te worden gedaan van de in het jaar van beëindiging gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlakedelfstoffen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier “opgave gewonnen oppervlakedelfstoffen en voorraden”. Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen;

5. Toezicht

5.1. De vergunning met bijbehorende bijlagen moet gedurende de uitvoering van de werkzaamheden op het terrein aanwezig zijn en kunnen worden getoond aan de met het toezicht belaste ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

5.2. Houder van de vergunning is verplicht bij controle door ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, zonder recht van verrekening, de nodige personele bijstand en de nodige meetmaterialen ter beschikking te stellen.

6. Oplevering

6.1. De in deze vergunning bedoelde ontgronding, waaronder de afwerking en inrichting van de ontgronde terreinen wordt pas als opgeleverd beschouwd, als aan de voorschriften is voldaan en dit door het bevoegd gezag schriftelijk is bevestigd.

III. Procedure

1. Gevolgde procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

2. Aanvraag

- De aanvraag is op 26 september 2018 ontvangen;
- De ontvangst- en voortgangsbrieven waarin wij de procedure aangeven die bij de behandeling van de aanvraag wordt toegepast, is op 27 september 2018 verzonden aan de aanvrager en gemachtigde.

3. Samenvatting gegevens vergunningaanvraag

Naam aanvrager : Staatsbosbeheer te Tilburg;
Locatie: Merkske (nabij Hoogstratensebaan);
Bestuurlijke gemeente: Baarle-Nassau;
Kadastrale gemeente: Baarle-Nassau;
Sectie : P;
Perceelnummers : 398, 441 en 442 gedeeltelijk.

Doel van de ontgroning

Projectnaam: natuurherstel Merkske te Baarle-Nassau;
Ontgrondingsdoel: natuurherstel.

Aard van bovenvermeld terrein

Vóór ontgroning: agrarisch met waarden;
Na ontgroning : natuurgebied.

Grondbalans

Aangevraagde hoeveelheid: 7.000 m³ te ontgraven bovengrond (zand, teelaarde en dergelijke);
Alle grond wordt afgevoerd.

4. Adviezen naar aanleiding van de aanvraag

Wij hebben de aanvraag om de ontgrondingsvergunning op 27 september 2018 doorgestuurd aan onze (wettelijke) adviseurs, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Baarle-Nassau en het dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta.

IV. Beoordeling Besluit Milieueffectrapportage

Staatsbosbeheer heeft een aanmeldingsnotitie ten behoeve van een vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld in het kader van de aanvraag om een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet. Wij hebben de definitieve aanmeldingsnotitie voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling, met als datum juni 2018, op 12 juni 2018 ontvangen. De aanmeldingsnotitie betreft het project Merkske te Baarle-Nassau met daarin opgenomen een aantal maatregelen om de natuurdoelstellingen helpen verder te ontwikkelen.

De bedrijfsactiviteit valt onder categorie D 16.1 "De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem anders dan bedoeld dan onder D 16.2" van bijlage D van het Besluit

milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 12,5 hectare of meer.

De aanvraag van de gewenste vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet heeft betrekking op een terrein gelegen aan de Hoogstratensebaan te Baarle-Nassau en is 7,82 hectare groot. De gronden zijn gelegen binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) langs het grensbeekje het Merkske. Het gebied is aangewezen als Natte Natuurparel (NNP). Natte natuurparels zijn door de provincie aangewezen gebieden met bijzondere natuurwaarden. Het doel van de natte natuurparels is om de kwetsbare 'natte' natuur daar te behouden en te herstellen.

Uit onderzoek is gebleken dat er in het gebied sprake is van verdroging, verzuring en vermessing van het aangekochte terrein. Door de ontwikkelopgaven is het de bedoeling de verdroging, verzuring en vermessing teniet te doen door kleine aanpassingen in het landschap, het gebied weer geschikt te maken als natte natuurparel. Voor deze kleine ontgrondingsactiviteiten dient een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd.

Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, aanhef en onder b en vierde lid juncto artikel 7.17 van de wet milieubeheer (Wm) juncto artikel 2, tweede lid, van het Besluit m.e.r. moet een beslissing worden genomen of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor die activiteit(en), vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapportage (MER) moet worden gemaakt. Bij de beslissing omtrent het vorenstaande houdt het bevoegd gezag op grond van artikel 7.17, derde lid van de Wet milieubeheer rekening met de in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria.

Gezien de op 12 juni 2018 ontvangen aanmeldingsnotitie en gelet op de beoordeling van deze aanmeldingsnotitie besluiten wij op grond van artikel 7.2, vierde lid van de Wet milieubeheer dat voor de vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet m.b.t. het project natuurontwikkeling Merkske te Baarle-Nassau met daarin opgenomen de natuurontwikkeling, graven poelen, afgraven bouwvoor, verbreden van greppels en aanleg van greppels, voor wat betreft de ontgrondingsactiviteiten geen MER behoeft te worden opgesteld.

Het besluit hierover is door de aanvrager als bijlage bij de onderhavige aanvraag bij gesloten.

V. Overwegingen

Algemeen

Het ontgrondingsgebied is gelegen de Hoogstratensebaan te Baarle-Nassau en is 7,82 hectare groot. De gronden zijn gelegen binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) langs het grensbeekje het Merkske.

De hieronder genoemde belangen zijn bij de ontgroning betrokken:

- a. Ontgrondingenbeleid;
- b. Uitvoeringsaspecten;
- c. Ruimtelijke ordeningsaspecten;
- d. Cultuurhistorie en aardkundige waarden;
- e. Natuurbeschermingswet;
- f. Archeologie.

Met betrekking tot deze belangen merken wij het volgende op.

Ad a. Ontgrondingenbeleid

Provinciale Staten hebben op 15 december 2006 de nota "Hoofdpijnen Actualisatie van het Brabantse grondstoffenbeleid" vastgesteld. Met het beleid in deze nota wordt beoogd een bijdrage te leveren aan een duurzame ontwikkeling van de Brabantse samenleving. Het begrip duurzame ontwikkeling betekent voor de grondstoffenvoorziening dat zuinig en doelmatig moet worden omgegaan met ruimte en grondstoffenvoorraden en het stimuleren van een hoogwaardige inzet. In dit beleid is er geen sprake van kwantitatieve sturing. Het accent ligt op de kwaliteit van de ontgrondingsprojecten. Het voorliggende project natuurontwikkeling Merkske heeft betrekking op het realiseren van natte natuur binnen het plangebied.

Wij merken onderhavige werkzaamheden aan als een functionele ontgroning welke dient ter realisering van een maatschappelijk gewenste functie en volledig past in kwalitatief hoogwaardige ontgrondingsprojecten.

Wij constateren dat het project in overeenstemming is met het provinciale ontgrondingen- c.q. grondstoffenbeleid.

Ad. b. Uitvoeringsaspecten

Het ontgrondingsgebied is gelegen de Hoogstratensebaan te Baarle-Nassau en is 7,82 hectare groot. De gronden zijn gelegen binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) langs het grensbeekje het Merkske. Ten behoeve van de natuurontwikkeling vinden de volgende ontgrondingswerkzaamheden plaats:

- graven van 2 poelen op een voormalige akker;
- afgraven fosfaatrijke bovengrond (maximale diepte 030 meter);
- verbreden van greppels;
- aanleg van nieuwe greppels.

Daarnaast worden ook greppels verondiept en wordt een wilgenstruweel verwijderd. In totaal zal 7.000 m³ bovengrond worden ontgraven.

Ten behoeve van de verdroging, vermesting en verzuring worden de volgende maatregelen uitgevoerd.

Anti verdroging

Een tweetal in het gebied aanwezige sloten zullen tot 0,25 meter beneden maaiveld worden verondiept waardoor de drainerende werking ervan wordt opgeheven en de oorspronkelijke hydrologische situatie wordt hersteld. De resterende ondiepe greppel zorgt ervoor dat (zuur) regenwater richting beek kan worden afgevoerd. Tevens zal er een relatief kleine oppervlakte aan wilgenstruweel worden verwijderd waardoor er lokaal minder water wordt onttrokken.

Anti vermesting

Uit bodemonderzoek is gebleken dat bij de percelen direct aan de beek de bovenlaag (bovenste 0,30 meter) teveel fosfaat bevat. De waarden zijn dusdanig hoog dat uitmijnen geen reële optie is. Daarom zal op een aantal percelen de toplaag tot maximaal 0,30 cm worden afgegraven.

Anti verzuring

Doordat langdurig materiaal tijdens schouwwerkzaamheden op de kant is gezet, is er langs de volledige beekoever een grondwal ontstaan. Deze grondwal verstopt de afvoer van ondiepe greppeltjes op de aan de beek gelegen percelen. Daardoor blijft (zuur) regenwater op het veld staan. Dit water vormt een regenwaterlens die voorkomt dat basenrijke kwel tot in de wortelzone van de vegetatie kan komen. Hierdoor is het niet mogelijk dat de gewenste vegetaties zich kunnen ontwikkelen. De grondwal en een

gedeelte van de toplaag zal worden verwijderd en op een zodanige manier worden ingericht dat geen regenwaterlens meer kan ontstaan en dat (zuur) regenwater naar de beek wordt afgevoerd.

Overige maatregelen

Binnen de aangekochte percelen ligt een akker. De akker is volledig geëgaliseerd en van drainage voorzien. Realisatie van het ambitietype vochtig hooiland is daardoor niet haalbaar. Door dit verstoorde perceel te voorzien van een tweetal poelen wordt maximaal aan natuurherstel gedaan op deze akker. Daarnaast is door het egaliseren van de akker een onnatuurlijke steile overgang ontstaan in het oorspronkelijke glooiende beekdalflank. De oorspronkelijk glooiing zal worden hersteld door de hier opgebracht grond te verwijderen. Deze aanpassing draagt bij aan het herstel van het cultuurhistorische karakter van het beekdal.

De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd overeenkomstig de bij de aanvraag gevoegde tekeningen en documenten, genaamd:

- Aanvraagformulier ontgrondingsvergunning (bijlage 1);
- Besluit vormvrije m.e.r.;
- Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.;
- Beoordelingstabel Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.;
- Ontgrondingslocaties en actuele hoogtemeting;
- Dwarsprofielen afgraving gronden Siemons-Merkske;
- Overzichtskaart locatie maatregelenkaart tbv Ontgrondingsvergunning.

Ad. c. Ruimtelijke ordeningsaspecten

Conform artikel 10, lid 2 van de Ontgrondingenwet deelt het college van burgemeester en wethouders, mee of de beoogde ontgroning in overeenstemming is met het ter plaatse geldend bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en deelt, indien dit niet geval mocht zijn, mee of de gemeenteraad dan wel burgemeester en wethouders van de gemeente bereid is aan de ontgroning planologische medewerking te verlenen.

Het buitengebied bij het Merkske heeft in het bestemmingsplan de waarden:

- Enkelbestemming: agrarisch met waarden – landschapswaarden;
- Enkelbestemming: extensiveringsgebied – natuur;
- Enkelbestemming: cultuurhistorisch waardevol gebied;
- Enkelbestemming: aardkundig waardevol gebied.

Onder d. wordt verder ingegaan op de relatie tussen de ontgroning en deze bestemmingen.

Gelet hierop bestaan er tegen de onderhavige ontgroning vanuit de ruimtelijke ordeningsaspecten geen bezwaar. Er zijn hieromtrent in deze vergunning dan ook geen voorschriften over opgenomen.

Ad. d. Cultuurhistorie en aardkundige waarden

Het aardkundig waardevolle gebied Merkske ligt op het grondgebied van de gemeente Baarle-Nassau. Het omvat het beekdal van het Merkske en aangrenzende delen van het omliggende dekzandlandschap. Ook een deel van het dal van de Mark op de Belgisch-Nederlandse grens behoort tot het gebied.

Cultuurhistorie

Langs het Merkske is plaatselijk (Halsche Beemden) de historische beemdenpercelering bewaard. De beekdalen worden gekenmerkt door een kleinschalig cultuurlandschap dat weinig of niet door ruilverkavelingen is aangetast.

Aardkunde

Het Merkske en de Mark hebben een actieve vrij meanderende loop. De typische processen en reliëfvormen horende bij dergelijke beken en rivieren zijn zeer goed zichtbaar in het landschap, vorming stootoevers, oeverwallen, kronkelwaarden, afgesneden meanders.

Vooraf het stroomafwaartse deel van het beekdal van het Merkske is opvallend diep ingesneden in het omliggende dekzandlandschap. In het aan de beekdalen grenzende licht golvende dekzandlandschap komen kleine oppervlakten landduinen en dekzandruggen voor.

Ter bescherming van de aardkundige waarden mogen reliëfverschillen samenhangend met bovengenoemde verschijnselen niet worden ver- of afgegraven of anderszins aangetast (ontgrondingen /ophogingen). De natuurlijke meanderpatroon van de beken mag niet verstoord worden. Daarnaast is het plaatsen van stuwen en ander waterstandsverhogende maatregelen in de beken niet toegestaan. Dit is funest voor de natuurlijk beekprocessen (sedimenttransport, erosie en afzetting). Ook mag de historisch beemdenpercelering niet aangetast worden.

Voorgenomen ontgroning

Zoals onder 'Ad. b. Uitvoeringsaspecten' is aangegeven bestaan de ontgrondingsactiviteiten vooral uit het versterken van de aardkundige en cultuurhistorische waarden.

Wij constateren dat de ontgroning hiermee geen nadelige gevolgen heeft op de natuur-, landschap- en aardkundige waarden en als zodanig geen belemmering vormen voor het uitvoeren van de ontgronding- en inrichtingsactiviteiten. Wij hebben hieromtrent dan ook in deze vergunning geen voorschriften opgenomen.

Ad. e. Natuurbeschermingswet

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies voor hun gebied wat wel en niet mag in de natuur. Zij zijn verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. Het is belangrijk dat eenieder makkelijk en snel weet of een activiteit met mogelijk schade voor de natuur is toegestaan en waar men een vergunning of ontheffing kunt aanvragen. Handelingen als bedoeld in de aanvraag kunnen van invloed zijn op beschermde soorten, planten en/of dieren, genoemd in de Wet natuurbescherming, voorheen Flora- en faunawet, en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten. Indien dit aan de orde is dient voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te zijn verleend. Informatie hierover is te verkrijgen op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: <https://mijn.rvo.nl/home>.

De Wet natuurbescherming is rechtstreeks werkende wetgeving. Derhalve worden hiertoe geen nadere voorschriften in deze vergunning opgenomen.

Op basis van bovenstaande concluderen wij dat de voorgenomen ontgrondingswerkzaamheden hydrologisch gezien, geen significante nadelige consequenties zullen hebben en er geen hydrologische belemmeringen bestaan de ontgroning uit te voeren.

Ad. f. Archeologie

Het buitengebied bij het Merkske heeft in het bestemmingsplan de waarden:

- Enkelbestemming: agrarisch met waarden – landschapswaarden;
- Enkelbestemming: extensiveringsgebied – natuur;

- Enkelbestemming: cultuurhistorisch waardevol gebied;
- Enkelbestemming: aardkundig waardevol gebied;

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Waarde – Archeologie zonder of in afwijking van een schriftelijke aanlegvergunning het uitvoeren van grondbewerkingen op een grotere diepte dan 40 cm uit te voeren. Omdat de ontgroning langs de beek maximaal 30 cm bedragen zijn er met betrekking tot het aspect archeologie zijn geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning tot ontgroning in bij de natuurontwikkeling bij het Merkske te Baarle-Nassau

De vergunninghouder dient tijdens de uitvoering wel alert te zijn op de aanwezigheid van archeologische waarden bij deze zogenaamde bodem verstorende werkzaamheden. Bij het aantreffen van deze waarden dient de vergunning houdster hiervan melding te maken bij de minister conform Art. 5.10 van de Erfgoedwet. De melding kan ook plaatsvinden bij het provinciaal Meldpunt Archeologische Bodemvondsten (MAB) Noord-Brabant 06-1830 3222.

Samenvattend:

Onder afweging van alle bij de onderhavige ontgrondingsaanvraag betrokken belangen en de bij ons ingekomen adviezen die in de overwegingen zijn meegenomen en afgewogen, zijn wij voornemens, met inachtneming van de onder paragraaf II genoemde voorschriften, vergunning te verlenen.